

2025 Kütüphane Sistemleri Raporu

Kütüphane teknolojileri sektörü, 2024 yılında önemli bir gelişme sergiledi. Sektördeki işletmelerin daha istikrarlı hale geldiği ve güçlü ürünlerin zengin işlevsellik sunduğu görüldü. Ancak, yıllardır süregelen birleşmeler ve satın almalar, rekabetçi ortamı daraltmış, her tür ve büyüklükteki kütüphane için sunulan ürün seçeneklerinin sayısını azaltmıştır. Piyasada daha niş çözümler bulunurken, genel seçenekler azalmaktadır.

Şirketler, halk, akademik, okul ve özel kütüphanelerin farklılaşan hizmet ihtiyaçları ve koleksiyonlarına göre ürünlerini şekillendirmeye devam ediyor. Örneğin, akademik kütüphaneler için tasarlanmış kütüphane hizmet platformları (LSP'ler), halk kütüphaneleri için uygun değildir. Bu ayrım, müşterilerin seçeneklerini daha da daraltmaktadır.

Sektördeki Beklentiler ve Değişimin Dinamikleri

Sektörde, birkaç köklü oyuncunun kütüphane yönetim sistemleri satış ve geliştirmesini yönlendirmeye devam etmesi bekleniyor. Ancak, birçok kütüphanenin yakında değiştirilmesi gerekecek eski (legacy) sistemleri işletmeye devam etmesi nedeniyle geçişlerde (migration) bir artış da öngörülebilir. Eski işlevsellik ve güvenlik endişeleri, kütüphanelerin artan siber saldırı tehditleri karşısında güvenlik açıklarını kapatma arayışında olması, bu geçişleri tetiklemektedir.

Ana oyuncular değişmemiş olsa da, bu büyük şirketlerden **koleksiyon keşfi, kaynak paylaşımı, dijital koruma ve yönetim ve topluluk katılımı** gibi ek teknoloji katmanlarını verimli bir şekilde geliştirmelerine yönelik artan bir talep bulunmaktadır. Şirketler, teknolojilerin temel sistemlerin ötesine geçmesine yönelik kütüphanelerin artan beklentilerini karşılamalıdır.

Mülkiyet Yapısı ve Önemli İş Gelişmeleri

Sürekli mülkiyet yapısına sahip işletmeler, uzun vadeli stratejilere daha iyi odaklanabilir. Kütüphane teknolojileri sektöründe özel sermaye (private equity) katılımı azalmaya devam etmekte, daha fazla şirket kalıcı finansal yönetime geçmektedir. **Ex Libris, Innovative ve ProQuest** gibi şirketler, 2019'dan beri halka açık bir şirket olan **Clarivate** çatısı altına girerek son yıllarda döngüsel yatırım mülkiyetinden çıkmışlardır. **EBSCO**, satın almalar için "satın al ve elde tut" stratejisini benimseyen, aile tarafından sahip olunan uzun bir geçmişe sahiptir. **Constellation Software**, "sonsuz kadar satın al ve elde tut" stratejisinin bir örneğidir ve 2024'te **SirsiDynix**'i satın almıştır. **OCLC** ve **Equinox Open Library Initiative** ise kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır ve satılamazlar.

Önümüzdeki bir yıl içinde birkaç birleşme ve satın alma beklenmektedir. Daha küçük, kurucuya ait işletmeler veya hala özel sermaye portföylerinde yer alanlar yeni düzenlemeler arayabilir. Ancak, orta ve büyük ölçekli şirketlerin, hizmet boşluklarını doldurmak veya ürünlerini **yapay zeka (AI)** veya analitik ile zenginleştirmek için kütüphane dünyası dışındaki girişimlere ilgi göstermesi daha olasıdır.

Geçen yıl, iş geçişleri ve liderlik değişiklikleri sayesinde sektörde bazı önemli hareketlilikler yaşandı. **SirsiDynix**, Constellation Software'e ait **Harris Computer**'ın bir parçası oldu. **OCLC**, **Bibliotheca**'dan **CloudLibrary** adlı e-kitap ve dijital ödünç verme hizmetini satın aldı. Özel sermaye grubu **Blackstone**, **Civica**'yı satın aldı. **Soutron Global**, kütüphane, arşiv ve müze yönetim çözümleri konusunda uzmanlaşmış bir şirket olan **MINISIS**'i satın aldı.

Axiell, Clarivate ve EBSCO Information Services'in başında yeni CEO'lar göreve başladı. Bu geçişler çok büyük sarsıntılar yaratmasa da, kütüphane teknolojileri sektöründe istikrarlı bir devamlılığa yol açmalıdır.

Sektörün Devleri ve Önemli Ürün Gelişmeleri

- **Clarivate:** Üç ana iş birimi ve geniş bir ürün yelpazesine sahip büyük bir halka açık şirkettir. ProQuest, Innovative ve Ex Libris markalarının ürün ve hizmetleri, diğer akademik iletişim teklifleriyle birlikte Clarivate'in **Akademik ve Devlet** biriminin bir parçasıdır. Geçen yıl, Clarivate, Temmuz 2022'den beri bu görevi yürüten CEO Jonathan Gear'ın yerine **Matti Shem Tov**'u atayacağını duyurdu. Shem Tov, 2003'ten itibaren Ex Libris'in başkanı ve CEO'su olarak görev yapmış ve 2017'de ProQuest'in CEO'su seçilmişti. Şirketin Clarivate'in bir parçası olmasıyla ayrılmış olsa da şimdi geri dönüyor. 2017-2021 yılları arasında Ex Libris başkanı olarak görev yapan **Bar Veinstein** ise Nisan 2023'te Akademik ve Devlet biriminin başkanı olarak şirkete geri katıldı. Kütüphane teknolojisindeki en büyük şirketin başında bu tanıdık isimlerin olması, sektör üzerinde önemli bir etkiye sahip olacaktır. Markalar ve ürün hatları Clarivate içinde varlığını sürdürse de, giderek Akademik ve Devlet bölümü altında birleştirilmekte ve koordine edilmektedir. Ex Libris'in portföyü akademik ve milli kütüphanelere yönelikken, Innovative'in entegre kütüphane sistemleri (ILS) **Sierra** ve **Polaris** ile patron odaklı ürün paketi **Vega**, halk kütüphanelerinin ilgi alanlarına hitap etmektedir. Hem büyük halk hem de akademik kütüphaneler tarafından kullanılan Sierra, tamamen ve süresiz olarak desteklenmeye devam etmektedir. Clarivate'in kıdemli başkan yardımcısı **Yariv Kursh**, bu kütüphane ürünlerinden sorumlu genel müdür olarak görev yapmaktadır. 2024 yılında Ex Libris 887, Innovative ise 321 çalışan bildirmiştir.
  - **Ex Libris**, 2012'de piyasaya sürülen amiral gemisi LSP'si **Alma** için yeni uygulamalar çekmeye devam ediyor. Geçen yıl platform, 147 kütüphaneyi temsil eden 99 sözleşme gördü ve toplam kurulum sayısını 2.745'e çıkardı. 170 milyondan fazla ögesiyle dünyanın en büyük iki kütüphane koleksiyonundan biri kabul edilen Londra'daki **British Library (BL)**, geçen yıl Alma'yı seçti. LSP, 2003'ten beri kullanılan eski Aleph ILS'nin (Ex Libris'in desteklediği ancak yeni satış yapmadığı) yerini alıyor. Alma'nın seçimi, BL'nin Ekim 2023'teki yıkıcı bir fidye yazılımı saldırısından kurtulmasında önemli bir adımı işaret ediyor. Geçen yıl Alma ve Primo ile sözleşme imzalayan diğer milli kütüphaneler arasında Hırvatistan'daki Ulusal ve Üniversite Kütüphanesi (82 kütüphanelik bir ağı destekleyecek) ve İspanya'daki Ulusal Kütüphane bulunmaktadır. Yıllar içinde 44 ulusal veya eyalet kütüphanesi Alma'yı seçmiştir. Platform kısa süre önce personel için geliştirilmiş bir kullanıcı arayüzü yayınladı. Geçen yıl, şu anda 372 kurumda kullanılan bir ders içeriği yönetim sistemi olan **Leganto** için 28 kütüphane sözleşme imzaladı. Yeni bir özellik olan öğrenci tasarruf paneli, kütüphane tarafından sağlanan ders materyallerini satın almak yerine Leganto aracılığıyla kullanmanın dolar değerini vurgulamaktadır. **Rapido** ve **RapidILL**, kütüphaneler ve konsorsiyumlar için kaynak paylaşım yetenekleri sağlar. Rapido uygulayan yeni kuruluşlar arasında Canberra'daki Avustralya Ulusal Kütüphanesi ve İspanya'nın Katalonya bölgesindeki akademik kütüphane konsorsiyumu bulunmaktadır. 1.000'den fazla kütüphane Rapido veya RapidILL kullanmaktadır. 2024'te Ex Libris, üretken yapay zeka entegre eden yeni veya geliştirilmiş ürünlere yönelik çeşitli planlar duyurdu. Kuruluş, dijital koleksiyonları yönetmek,

tanımlamak, korumak ve erişmek için yapay zekayı kullanarak materyallerden meta verileri çıkaran ve düzenleyen bir ürün olan **Alma Specto**'yu tanıttı. Ex Libris, bu ürünü geliştirmek için yedi kütüphane ile ortaklık kuruyor ve ürünün 2025 yılı sonuna kadar müşterilere sunulması bekleniyor. Keşif tarafında, Ex Libris beta sürümde **Primo Research Assistant**'ı yayınladı. Bu araç, güvenilir arama sonuçları sağlamak için bilgi tabanlarını (bu durumda Ex Libris Merkezi Keşif Dizini) büyük dil modellerinin yetenekleriyle birleştiren bir yapay zeka modeli olan retrieval-augmented generation kullanmaktadır. Şirket ayrıca, müşterilerin Ex Libris dışındaki harici sistem ve arayüzleri platformuna entegre etmek için kullanabilecekleri bir araç olan **Library Open Workflows**'u geliştirmektedir. Bu yaklaşım kodlama gerektirmez, ancak otomatik iş akışları oluşturmak ve operasyonları merkezileştirmek için görsel bir sürükle-bırak arayüzü kullanır.

- **Innovative**, Clarivate'in diğer amiral gemisi kütüphane markasıdır ve **Polaris** ile ilerleme kaydetmeye devam etmektedir. ILS, 2024'te 86 sözleşme imzalandı ve toplam kurulum sayısı 704 kütüphaneye ulaştı. **DC Public Library** ve **Jacksonville (Fla.) Public Library**, Polaris'i seçen büyük ölçekli sistemler arasındadır. Yurtdışında platform, Avustralya'daki **Shellharbour City Libraries** ve Katalonya Eğitim Bakanlığı tarafından (2.245 okul kütüphanelik ağı için) seçildi. Innovative, **Sierra** ILS'sini geliştirmeye ve desteklemeye devam ediyor. 2024'te yayınlanan Sürüm 6.3, yerel SMS entegrasyonunu içermektedir. Marka ayrıca, patronlara yönelik hizmetlerden oluşan **Vega** paketiyle de başarı elde ediyor. Geçen yıl, **Vega Discover** için 62 kütüphane sözleşme imzaladı ve toplam kurulum sayısı 152'ye ulaştı. Ayrıca, etkinlik yönetimi için 26 kütüphane **Vega Program**'ı ve kütüphane web sitelerini yönetmek için beş kütüphane **Vega WebBuilder**'ı seçti.
- **EBSCO Information Services**: Kurucusu Elton B. Stephens'ın ailesine ait büyük bir özel şirkettir. Çeşitlendirilmiş bir holding şirketi olan EBSCO Industries içindeki en büyük işletme olarak, EBSCO Information Services güvenilir içerik kaynaklarına ve açık ve birlikte çalışabilir teknolojiye vurgu yapmaktadır. Önemli bir liderlik değişikliği olarak, EBSCO Industries kurulu, kırk yıldır bu görevi yürüten Tim Collins'in Haziran 2024'teki emekliliğinin ardından **Annie Callanan**'ı EBSCO Information Services CEO'su olarak atadı. Callanan'ın yayıncılık ve teknoloji geçmişi, EBSCO'nun temel iş faaliyetleri için uygun görünmektedir. Son yıllarda, EBSCO'nun kütüphane teknolojisi teklifleri giderek açık kaynak, açık altyapı ve birlikte çalışabilirliğe odaklanmıştır. Şirket, açık kaynaklı bir LSP olan **FOLIO**'ya katılımı ve yatırımı yoluyla Clarivate'in Alma'sına önemli bir rakip haline gelmiştir. 200'den fazla kütüphane, açık kaynaklı FOLIO modüllerini şirketin tescilli yazılım ve içerik bileşenleri paketiyle birleştiren bir ürün olan **EBSCO FOLIO**'yu uygulamıştır. EBSCO, 2024'te EBSCO FOLIO için 159 anlaşma imzaladı. EBSCO FOLIO'yu seçen önemli kurumlar arasında **Columbia University**, **Virginia Military Institute** ve **Southern New Hampshire University** bulunmaktadır. Bu arada, **Library of Congress** için EBSCO destekli bir FOLIO uygulamasının hazırlıkları devam etmektedir. EBSCO, Birleşik Krallık merkezli yazılım şirketi Knowledge Integration ile ortaklaşa, Haziran 2024'te MOBIUS Konsorsiyumu'na sunulan **OpenRS (Open Resource Sharing Coalition)** gelişimini de desteklemiştir. Piyasa, daha uzmanlaşmış çözümler ancak daha az seçenek görmektedir. Şu anda 16.000'den fazla kütüphane tarafından kullanılan **EBSCO Discovery Service**, geçen yıl büyük geliştirmeler aldı ve abonelerinin yaklaşık

%85'ine dağıtılan yeniden tasarlanmış bir arayüz içeriyordu. EBSCO ayrıca, 2015'te piyasaya sürülen ve halk ve okul kütüphanelerine yönelik veritabanları için bir arama arayüzü olan **Explora**'yı yükseltti. Güncellenmiş Explora, seçilmiş konu sayfaları ve diğer özellikler aracılığıyla daha görsel bir arama deneyimi sunmaktadır. Ekim 2024'te EBSCO, kütüphane materyallerinin seçimi ve edinilmesini modernleştiren yeni bir ürün olan **Mosaic by GOBI Library Solutions**'ı piyasaya sürdü. Binlerce kütüphane için kritik bir edinim aracı olan **GOBI**, paralel olarak desteklenmeye ve geliştirilmeye devam edecektir. Güvenilir içeriğe verdiği önem göz önüne alındığında, EBSCO üretken yapay zekayı dahil etmede biraz temkinli bir yaklaşım benimsemiştir. Haziran 2024'te şirket, EBSCO Discovery Service ve EBSCOhost kullanan müşteriler için iki beta programı başlattı: **Natural Language Search** ve tam metin makalelerden üst düzey özetler oluşturan bir özellik olan **AI Insights**. Başlangıçta sınırlı sayıda kütüphaneye sunulan bu özellikler olumlu geri bildirimler aldı ve bu yılın ilerleyen aylarında genel kullanıma sunulması bekleniyor.

- **OCLC**: Dublin, Ohio merkezli büyük bir kâr amacı gütmeyen şirkettir ve 1.334 çalışanı bulunmaktadır. Şirket, bir yönetim kurulu tarafından yönetilen ve bir liderler konseyi tarafından danışmanlık alan bir üyelik organizasyonudur. Yönetim ekibine Temmuz 2013'te CEO olarak atanan **Skip Prichard** liderlik etmektedir. OCLC, üyeleri ve küresel kütüphane topluluğu adına eğitim ve savunuculuk faaliyetlerinde bulunur ve bu raporda yer alan teknoloji odaklı ürün ve hizmetler, şirketin tekliflerinin sadece küçük bir boyutunu temsil eder. OCLC'nin Haziran 2024'te sona eren mali yıl geliri 238 milyon doların üzerindeydi. Geçen yıl, OCLC, Bibliotheca'dan 25.5 milyon dolara **CloudLibrary**'i satın alarak e-kitap ödünç verme alanına girdi. Satış sırasında yaklaşık 500 kütüphane CloudLibrary'e aboneydi. E-kitap platformu, 2011'de 3M Library Systems tarafından başlatılmış ve daha sonra 3M, One Equity Partners tarafından 2015'te satın alındığında Bibliotheca'nın bir parçası olmuştur. OCLC, 115 ülkede 92.000'den fazla kütüphane ve okul aboneliyle pazara OverDrive'in hakim olduğu bir ortamda giriyor. Kütüphanelere e-ödünç verme hizmetleri sunan diğer girişimler arasında Lyrasis'ten Palace Project ve New York Halk Kütüphanesi'nin SimplyE e-kitap ve sesli kitap platformu bulunmaktadır. Haziran 2024'te OCLC, yüksek öğretim kurumlarına kurumsal kaynak planlama sistemlerini (Workday gibi) optimize etmelerinde yardımcı olan küçük bir firma olan **JJH Consulting**'i satın aldı. Firma, kurucusu ve sahibi John Hrusovsky'den 1.8 milyon dolara satın alındı ve daha sonra Hrusovsky'nin yönetici direktör olarak görev aldığı **Synexis Consulting** olarak yeniden başlatıldı. OCLC'nin hizmetlerinin ve ürünlerinin temelini oluşturan küresel bibliyografik veritabanı **WorldCat**, 2024'te 52 milyondan fazla kayıtlı büyüdü ve 33 milyardan fazla arama gerçekleştirdi. OCLC, veritabanının kalitesini artırmaya öncelik vermiştir ve geçen yıl işgücünü ve süreçlerini kullanarak 121 milyon kaydı iyileştirmiştir - buna kütüphaneler tarafından geliştirilen 2.3 milyon kayıt eklenmiştir. AI kullanarak, OCLC geçen yıl İngilizce ve diğer Avrupa dillerindeki WorldCat'te 5.4 milyon yinelenen kaydı tanımlamak için makine öğrenimi teknolojisini kullanmıştır. Latin alfabesi dışındaki dillerde yinelenenleri tespit etmek için daha iddialı bir proje şu anda devam etmektedir. Kullanıcıların birçok formattaki kütüphane kaynaklarına erişmesini sağlayan bir ürün olan **WorldCat Discovery**, dizinlerindeki içeriği önemli ölçüde artırmış ve aramalarda %14'lük bir artış görmüştür. Geçen yıl, kuruluş konsorsiyum üyeleri için ödünçler arası ödünç verme ve istekleri hızlandıran bir hizmet olan **OCLC Resource Sharing for Groups**'u başlattı. Big Ten Academic Alliance, bu hizmeti Haziran 2024'te faaliyete geçirdi. Çoğunlukla akademik kütüphaneler

tarafından kullanılan OCLC'nin **WorldShare Management Services (WMS)** LSP'si, 2024'te ulaşımını genişletmeye devam etti ve 83 kütüphane lokasyonu için 64 sözleşme imzaladı. Toplam kurulum sayısı 782 kütüphaneye ulaştı. LSP'yi seçen önemli sistemler arasında WISPALS Kütüphane Konsorsiyumu (Wisconsin), Fundación Universitaria San Pablo kütüphaneleri (İspanya) ve Heidelberg Üniversite Kütüphanesi (Almanya) bulunmaktadır. Son geliştirmeler arasında personel için yenilenen bir kullanıcı arayüzü, lisanslı elektronik kaynakları yönetmek için yeni yetenekler ve edinim özellikleri için genişletilmiş API'ler bulunmaktadır. OCLC'nin halk kütüphanelerine yönelik stratejik ürünü olan **Wise**, patron katılımı yeteneklerini geleneksel kütüphane yönetim özellikleriyle birleştirmektedir. Platform uzun süredir Hollanda'daki halk kütüphanelerinin çoğunluğu tarafından kullanılmaktadır; ülkenin birleşik kütüphane sistemiyle 2024'te yapılan bir sözleşme şimdi erişim alanını genişletmektedir. Sistem, 14.4 milyon nüfusa hizmet veren 102 kütüphaneyi kapsamaktadır. OCLC'nin 2024'te kullanıma sunduğu bir analitik çözüm olan **Choreo Insights**, kurumlar arası koleksiyon analizi sağlamaktadır. Hizmet, lansmandan önce 2023'te 50 taahhüt almıştı ve geçen yıl 23 yeni abone kazanarak toplam abone sayısını 65 kütüphaneye yükseltti. OCLC, birçok ürününde AI kullanmaktadır, deneysel ve beta aşamasında olduğu gibi üretimde kullanıma hazır özelliklerde de. Örneğin, şirket **worldcat.org** kitap önerileri için ve kaynak paylaşım ağlarının verimliliğini artırmak için AI kullanmaktadır.

- **Constellation'ın Artan Varlığı:** Constellation Software, Toronto merkezli, birçok dikeyde yazılım ve hizmetlerle ilgilenen halka açık bir şirkettir ve yıllık toplam geliri 8 milyar doları aşmaktadır. İşletme şirketleri aracılığıyla yaptığı satın almalarla, kütüphane otomasyon işletmelerinin en büyük sahiplerinden biri haline gelmiştir. Constellation, kuruculardan, özel sermaye firmalarından ve diğer yatırımcılardan şirketler satın alır ve bu işletmeler daha sonra bağımsız olarak faaliyet gösterir. Constellation, 1995'ten beri 500'den fazla kuruluşu satın almıştır, neredeyse tamamı teknoloji sektöründedir.
  - **SirsiDynix**, Aralık 2024'te Constellation Software'in bir işletme şirketi olan Harris Computer'a resmen satıldığında iş tarihinde yeni bir aşamaya girdi. Vista Equity Partners (2006–2014) ve ICV Partners (2014–2024) tarafından tutulduktan sonra, SirsiDynix, uzun vadeli ürün geliştirmelerine yatırım yerine daha kısa vadeli karlılığa ve değerlemelere odaklanma eğiliminde olan özel sermaye mülkiyetinden çıkıyor. SirsiDynix, mevcut yönetim ekibini, işgücünü, ürün hatlarını ve destek yapılarını sürdürerek bağımsız bir şirket olarak faaliyet gösterecek ve Harris Computer'ın finansal istikrarı, en iyi uygulamaları ve geliştirme sermayesine erişiminden faydalanacaktır. SirsiDynix, işletme şirketinin kütüphane teknolojisi sektöründeki ikinci yatırımını işaret ediyor (2018'de Harris Computer, daha küçük kütüphaneler için bir otomasyon sistemi olan ResourceMate'i Jaywil Software Development'tan satın almıştı). Özel sermaye tarafından tutulan işletmelerin yavaş geliştirme modeli, Symphony ve Horizon ILS ürünlerini modernleştirmeyi amaçlayan web tabanlı uygulamalar paketi olan **BLUEcloud**'un kullanıma sunulmasında belirgindi. SirsiDynix, BLUEcloud'u ilk olarak 2013'te duyurmuştu, ancak paketi hala Horizon ve Symphony'nin yerel arayüzlerinin yerini alabilecek ölçüde tamamlayamamıştır. 2024'te SirsiDynix, **BLUEcloud Accelerate** girişiminin paketin hızlı tamamlanması için önemli kaynaklar ayıracağını ve BLUEcloud uygulamalarının geliştirilmesinin yeni mülkiyet altında devam edeceğini duyurdu. Şirket kısa süre önce yeniden tasarlanmış mobil uygulaması **BLUEcloud Mobile2**'yi yayınladı. SirsiDynix,

tamamen kütüphane teknolojisi ürünlerine adanmış en büyük bağımsız şirket olarak sıralanmaktadır. 2024'te işletme, Symphony'nin 2.104, Horizon'un 645 kurulumunu ve yeni ve mevcut müşterilere BLUEcloud bileşenlerinin devam eden satışlarını bildirdi. SirsiDynix ayrıca açık erişim akademik kaynakları tanıtmada uzmanlaşmış ve 500'den fazla kütüphane tarafından kullanılan **CloudSource** keşif ürünleri hattını da sunmaktadır. Geçen yıl, SirsiDynix, CloudSource OA platformunun bir uzantısı olan **CloudSource+**'ın yayınlandığını duyurdu.

- Constellation'a ait diğer şirketler şunlardır: **Baratz** (İspanya merkezli, Absys ailesi ürünleri, AbsysNet ve AbsysCloud ILS'leri, ODA keşif arayüzü, DIGIBÍS satın alması). **BiblioCommons** (Halka açık yazılımda uzmanlaşmış, BiblioCore keşif hizmeti, ILS'lerle birlikte çalışabilirlik, BiblioCommons Analytics Platformu, Browse and Discover, konsorsiyum özellikleri, BiblioWeb). **EnvisionWare**. **Prima Informática / Soluções Sophia** (Brezilya, SophiA ve Philos ILS'leri). **ResourceMate**. **Softlink** (Avustralya, Oliver (okullar), illumin/Liberty (özel kütüphaneler), Liberty Digital (dijital materyal yönetimi, AI özellikli), Aurora Information Technology satın alması).

Uzmanlaşmış Şirketler

- **Soutron Global:** San Diego merkezli orta ölçekli bir şirket olup, özel kütüphaneler için teknoloji ürünleri sunmaktadır. 2024'te Soutron, kütüphaneler, müzeler ve arşivler için iyi bilinen bir kaynak yönetim ürünleri sağlayıcısı olan **MINISIS**'i satın aldı. MINISIS Cultural Asset Management System (CAMS), kütüphaneler, müzeler ve arşivler için bir koleksiyon yönetim aracıdır ve 2024 itibarıyla 55 kuruluştaki kurulumdur. Geçen yıl, **Soutron ILS 18** yeni satış gördü ve toplam kurulum sayısını 357'ye çıkardı. Platformdaki son yükseltmeler arasında daha esnek kayıt yapıları ve sistem yapılandırması için yeni bir yönetim konsolu bulunmaktadır. Soutron API de ek işlevsellik için geliştirilmiştir.
- **TIND:** İsviçre'deki CERN'den 2013'te ayrılan 18 çalışanı olan küçük bir firmadır. Şirket, orijinal olarak CERN'de geliştirilen açık kaynak yazılıma dayalı ticari ürünler sunmaktadır. 2024'te altı yeni sözleşmeyle **TIND ILS** şu anda 21 kütüphanede kuruludur. Dijital arşiv ürünü **TIND DA**, geçen yıl 11 satış görerek toplam kurulum sayısını 31'e çıkardı. 2024'te iki yeni kütüphane araştırma veri yönetimi platformu **TIND RDM**'yi seçti ve toplam kurulum sayısı dokuz kuruma ulaştı. **University of Georgia**, hem TIND RDM hem de bir kurumsal depo ürünü olan TIND IR'yi seçti.
- **Keystone Systems:** 1995'te kurulan şirket, görme engelli insanlara hizmet veren kuruluşlar için sistem ve hizmetler sağlayarak önemli bir nişi doldurmaktadır. ABD'deki birçok eyalet kütüphanesi, erişilebilir materyallerin koleksiyonlarını ve yerine getirme isteklerini yönetmek için **Keystone Library Automation System (KLAS)** kullanmaktadır. Şirketin 14 çalışanı bulunmaktadır ve KLAS ILS'si 119 kurumda kurulu olup, 2024'te sözleşme imzalayan ikisi de dahil.

Açık Kaynak Sahnesi

- **ByWater Solutions:** Koha ILS ve Aspen Discovery dahil olmak üzere açık kaynak yazılımlar için hizmet sağlayıcısı olarak genişlemesini sürdürmektedir. Şirket, 2009'da kurulmuş olup şu anda yaklaşık 50 çalışanı bulunmaktadır. ByWater'ın müşterilerinin çoğu halk kütüphaneleri olup, aralarında bazı akademik, okul ve özel kütüphaneler de bulunmaktadır. **Aspen Discovery**, öncelikle halk kütüphaneleri için geliştirilmiştir ve

Koha ve Evergreen dahil tüm büyük ILS ürünleriyle birlikte çalışabilir. Koha uygulayan halk kütüphanelerinin büyük bir kısmı Aspen'i de tercih etmektedir. Geçen yıl ByWater Solutions, Koha için 37 sözleşme daha ekleyerek toplam kurulum sayısını 1.653 kütüphane lokasyonuna yükseltti. Şirket şu anda 767 Aspen Discovery kurulumunu desteklemekte olup, 75 kütüphane lokasyonunu kapsayan 32 yeni sözleşme de dahil. Ek olarak, sekiz yeni müşteri dahil olmak üzere 18 kütüphane şirketin **Metabase** analitik portalını kullanmaktadır. 2024'te ByWater Solutions, Illinois Heartland Library System üyeleri için bir kaynak paylaşım ortamı olan **SHARE** ile Aspen Discovery'yi uygulamak, desteklemek ve barındırmak için sözleşme imzaladı. 480 kütüphane lokasyonunu temsil eden 262 üyesiyle sistem, Kuzey Amerika'daki en büyük konsorsiyumdur. ByWater Solutions ayrıca, Avrupa'daki açık kaynaklı kütüphane yazılımları için en büyük destek sağlayıcısı olan **PTFS Europe**'ta da hissedardır.

- **Grove:** Aspen Discovery'yi geliştiren ve destekleyen yeni bir firmadır. Şirket, geçen yıl ByWater Solutions'tan ayrılan Aspen'in yaratıcısı Mark Noble ve Jordan Fields tarafından kurulmuştur.
- **Equinox Open Library Initiative:** Evergreen ILS ve diğer açık kaynak ürünler için destek hizmetleri sağlayan kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. Şirket şu anda 17 çalışana sahiptir. Equinox, Evergreen'in ana geliştiricilerinden biridir ve kısa süre önce platforma yeni yetenekler ekledi (personel arayüzü için çok faktörlü kimlik doğrulama, patron kataloğu için erişilebilirlik yükseltmeleri, yeni RESTful API uç noktaları). Şirket ayrıca Aspen Discovery, Fulfillment, Koha ve VuFind gibi diğer açık kaynak ürünler için de hizmetler sunmaktadır. 2024'te Equinox, Evergreen için 65 kütüphane lokasyonunu temsil eden beş sözleşme imzalayarak kurulum sayısını 895'e çıkardı. Ayrıca, Koha için üç sözleşme (toplam kurulum sayısını 41'e çıkaran) ve 51 kütüphane lokasyonunu kapsayan Aspen Discovery için iki sözleşme (kurulum sayısını 234'e çıkaran) imzalandı. Halihazırda Evergreen için Equinox ile sözleşmesi olan **Missouri Evergreen konsorsiyumu**, bu yıldan itibaren şirket tarafından Aspen Discovery konusunda desteklenecektir. Equinox ayrıca, Evergreen ile aynı teknolojiye dayalı açık kaynaklı bir kaynak paylaşım sistemi olan **Fulfillment**'in geliştirilmesine liderlik etmiştir. 2024'te Fulfillment, Connecticut'ta eyalet çapında bir hizmet için uygulandı.

Halk Kütüphanelerine Odaklanan Şirketler

- **The Library Corporation (TLC):** 50 yıldır sektörde olan şirket, 1974'te Annette Harwood Murphy (mevcut başkan ve CEO) tarafından kurulmuştur. Şirket, teknoloji değişikliklerine uyum sağlayarak ve müşteri ilgi alanlarına odaklanarak büyümüştür. TLC, özel sermaye veya diğer yatırımcılardan bağımsız, özel mülkiyete aittir. Şirketin 126 çalışanı bulunmaktadır, bu 2023'teki 103'e göre önemli bir artıştır. Şirket, 2000'de CARL Corporation'ı ve 2005'te Tech Logic'i satın alarak kısmen genişlemiştir. TLC, **Library•Solution** ve **CARL•Solution** ILS ürünlerini modernleştirilmiş arayüzler ve özelliklerle geliştirmeye devam ediyor. 2021'de şirket, hem Library•Solution hem de CARL•Solution müşterilerini desteklemek için mobil uygulaması **TLC•Go!**'yu piyasaya sürdü. Uygulama şu anda 14 kütüphane tarafından kullanılmaktadır ve kısa süre önce akış içeriği platformu Hoopla ile sorunsuz entegrasyon sağlayacak şekilde geliştirilmiştir. 2024'te şirket, Library•Solution için 12 sözleşme imzaladı - bunların sekizi okul bölgeleri için olup, 303 okul kütüphanesini temsil ediyor - ve toplam kurulum sayısını 474 kütüphaneye çıkardı. Bu rakamlar, okul kütüphaneleri için Library•Solution'ın **Library•Solution for Schools** markalı bir versiyonunu da kapsamaktadır.

Library•Solution'ı uygulayan halk kütüphaneleri arasında Ackley (Iowa) Public Library ve Chattahoochee Valley Libraries (Georgia) bulunmaktadır. Çoğunlukla büyük halk kütüphaneleri ve konsorsiyumlar tarafından kullanılan **CARL•Solution** ILS, 2024'te yeni satış görmedi ancak 18 kurulumda sabit kaldı. Mayıs 2024'te TLC, kataloglama aracı **ITS•MARC**'in 84 milyondan fazla bibliyografik kayda ulaştığını duyurdu. Bu hizmete kayıt eklemeye katılan 20 kütüphane, bu rakama 7.6 milyon kayıtla katkıda bulundu.

- **Auto-Graphics:** 1950'de kuruluşundan bu yana birçok teknoloji döngüsü görmüştür. Şirket, 30 çalışanıyla nispeten küçük olsa da halka açık bir şirkettir. Auto-Graphics, şu anda 545 kütüphane lokasyonunda kurulu olan **VERSO ILS** veya düzinelerce eyalet çapında ödünçler arası ödünç verme hizmeti tarafından kullanılan **SHAREit** ödünçler arası ödünç verme platformu için yeni satış bildirdi. VERSO'ya 2024'te yapılan geliştirmeler arasında geliştirilmiş kataloglama iş akışları, SMS dolaşım bildirimlerine yükseltmeler ve Z39.50 protokolüne dayalı yeni bir katalog işlevi yer almaktadır.
- **Biblionix:** Austin, Texas merkezli şirket, daha küçük kütüphaneler için web tabanlı ürünlerde uzmanlaşmıştır. **Apollo ILS**'si, daha küçük nüfuslara hizmet veren ve daha büyük ölçekli ürünleri karşılanamaz veya çok karmaşık bulan kütüphaneler için önemli bir nişi doldurmaktadır. 2024'te 40 halk kütüphanesi Apollo'yu seçti ve toplam kurulum sayısı 990'a ulaştı. Apollo'da kısa süre önce kullanıma sunulan iyileştirmeler arasında odalar ve etkinlikler için yeni bir planlama işlevi ve kullanıcıların çocuk materyallerini hariç tutmasına veya yalnızca dahil etmesine olanak tanıyan bir katalog arama filtresi bulunmaktadır. Şirketin **FlexShare** programı aracılığıyla, Apollo kullanan kütüphaneler komşu kütüphanelerin patronlarının materyalleri aramasına ve ödünç almasına izin verebilir. Şirket, Apollo müşterilerinin 479'unun en az bir başka kütüphaneye erişim sağlayan genişletilmiş bir katalog sunduğunu bildirmektedir. Geçen yıl, Biblionix, 2022'de piyasaya sürülen okul kütüphaneleri için bir ILS olan **Artemis** için altı yeni satış yaptı. Bu, Artemis için toplam kurulum sayısını 15'e yükseltti.
- **Mandarin Library Automation:** Boca Raton, Florida merkezli şirket, her türden daha küçük kütüphane tarafından kullanılan **Mandarin M5 ILS**'yi sunmaktadır. 2024'te şirket, Mandarin M5 için bir yeni satış ve toplam 698 kurulum bildirdi. Şirket, eski ürünleri Oasis ve Mandarin M3'ü kullanan kütüphanelere minimum maliyetle yükseltme sunmaktadır. Geçen yıl, M5'in halk kataloğu mobil uyumlu bir web arayüzü ile güncellendi.
- **Media Flex:** Okullar ve diğer küçük kütüphaneler için web tabanlı bir ILS olan **OPALS** için kapsamlı hizmetler sunmaktadır. Şirket, 1985'te kurulmuştur. OPALS 1.000'den fazla kütüphane tarafından uygulanmıştır. OPALS açık kaynak yazılıma dayalı olsa da, Media Flex kütüphanelere yerel teknik uzmanlık gerektirmeyen tam barındırılan bir ürün sağlamaktadır.

Yurtdışında Etki Yaratanlar

- **Axiell:** İsveç, Lund merkezli şirket, Avrupa genelinde kullanılan birkaç kütüphane yönetim sistemi sunmaktadır. Bu ürünlerin ABD'de sadece küçük bir varlığı bulunmaktadır. Şirket, 2024'te iki önemli liderlik değişikliği gördü: 1 Ocak'ta Maria Wasing Axiell'in başkan ve CEO'su oldu ve Haziran'da bulut hizmetleri ve siber güvenlik geçmişi olan Sebastian Svärdebrandt baş bilgi işlem sorumlusu olarak atandı. 2017'de piyasaya sürülen halk kütüphaneleri için LSP'si **Quria** için momentum devam ediyor. Geçen yıl, Axiell Quria için 109 satış yaparak toplam kurulum sayısını 276'ya çıkardı. Yeni müşteriler arasında İsveç'in Kalmar İlçesindeki 12 belediye ve Almanya'nın

Mönchengladbach ve Gelsenkirchen şehirleri bulunmaktadır. Quria, Axiell'in daha geniş **Library Experience Management** ekosisteminin bir parçasıdır ve birlikte çalışabilir bileşenleri aracılığıyla kütüphaneler için kapsamlı bir çözüm sunmaktadır. Bu çerçevede, kütüphaneler ve kullanıcıları arasındaki sorular ve istekler için güvenli ve GDPR uyumlu iletişimi kolaylaştıran **Qurria Case Management** adlı yeni bir modülü içermektedir. Axiell'in 2022'de Infor'dan satın aldığı **V-smart** kütüphane yönetim sistemi, Yunanistan Ulusal Kütüphanesi ve diğer akademik kütüphaneleri içeren bir ağı desteklemek için seçildi. Ayrıca 2024'te, **Axiell Spark** kütüphane yönetim sistemi (önceden OpenGalaxy adıyla biliniyordu), Birleşik Krallık'ın LibrariesWest konsorsiyumu tarafından seçildi. Axiell şu anda kütüphaneler ve koleksiyon yöneticileri için meta verileri ve thesaurus kayıtlarını analiz edip zenginleştirebilen yeni bir AI aracı geliştirmektedir. Aracın manuel işlem yöntemlerinden 10 kat daha hızlı olması beklenmektedir.

- **Systematic:** 1985'te kurulan ve Danimarka, Aarhus merkezli şirket, Danimarka'daki tüm 2.428 halk ve okul kütüphanesini desteklemek için Ortak Kütüphane Sistemi'ni (şimdi **Cicero** olarak markalanmıştır) piyasaya sürdüğünde kütüphane teknolojisi alanına girdi. Şirket öncelikle sağlık ve savunma sektörlerinde faaliyet göstermektedir ve küresel çapta 1.100 çalışanı bulunmaktadır; Kütüphane ve Öğrenme bölümünde 74 kişi çalışmaktadır. Systematic, Cicero'yu Danimarka dışındaki kütüphanelere pazarlamaya ve geliştirmeye devam etmiştir. 2024'te Cicero'yu seçen kütüphaneler arasında İsveç'teki Stockholm Halk Kütüphanesi ve Almanya'daki Bücherhallen Hamburg (her biri 32 halk kütüphanesi lokasyonuna sahip) bulunmaktadır. Geçen yıl, Norveç'teki 17 küçük belediye Cicero'yu seçti. Danimarka'nın belediyeleri için BT projelerini yöneten KOMBIT, 2025'in başlarında Systematic'in Danimarka kütüphane sistemi için Ortak Kütüphane Sistemi'nin bir sonraki versiyonunu geliştirme ve uygulama sözleşmesinin 2038'e kadar yenilendiğini duyurdu. Projenin değeri 30 milyon doların üzerindedir.
- **Civica:** Kamu sektörü kuruluşları için yazılım konusunda uzmanlaşmış bir bilgi teknolojisi şirkettir. Mayıs 2024 itibarıyla Civica, 1 trilyon dolardan fazla varlık yönetimi yapan büyük ölçekli bir yatırım firması olan Blackstone'a aittir. **Spydus**, Civica'nın halk kütüphaneleri için ILS'sidir. En son sürümü olan **Spydus 11**, Microsoft Azure'da barındırılan tamamen web tabanlı bir platformdur. 2024'te şirket, katalog arama, hesap yönetimi özellikleri ve bildirimler içeren, Spydus için patronlara yönelik bir mobil uygulama yayınladı. Spydus ILS, Asya, Avustralya, İrlanda, Yeni Zelanda ve Birleşik Krallık'ta güçlü bir varlığa sahiptir. Geçen yıl, Civica Spydus'un 43 satışını yaptı ve 10 yeni sözleşme dahil olmak üzere toplam kurulum sayısını 875'e çıkardı. Civica, Spydus'u Kuzey Amerika'daki halk kütüphanelerine pazarlama girişimine başlamıştır.
- **Naseej:** Suudi Arabistan, Riyad merkezli şirket, Orta Doğu genelindeki kütüphaneler, kolejler ve üniversiteler ve diğer kültürel kurumlar için teknoloji ürünleriyle tanınmaktadır. Tarihsel olarak şirket, EBSCO Information Services, Innovative, ProQuest ve SirsiDynix gibi küresel sağlayıcılardan içerik ürünleri ve kütüphane yönetim sistemleri dağıtmıştır. 2021'den beri Naseej, FOLIO ve Drupal gibi açık kaynak ürünleri entegre eden **MEDAD LSP**'nin geliştirilmesine odaklanmıştır. Naseej tarafından barındırılan ve tamamen desteklenen kapsamlı bir çözüm olan MEDAD, uygulama için teknik uzmanlık gerektirmez. Şirket, ayrı ayrı veya bir paket olarak kullanılabilir üç seçenek sunmaktadır: MEDAD Library Management LSP; MEDAD Library Portal (bir web sitesi yönetim aracı); ve MEDAD Digital Repository. Bugüne kadar 70'ten fazla kuruluş bir veya daha fazla MEDAD bileşenini kurmuştur.

Daha Küçük Kütüphanelere Hizmet Verenler

- **Book Systems:** Alabama, Huntsville merkezli şirket, 1989'da Bill Jones ve oğlu Mark tarafından kurulmuştur. Bugün şirket, Scott Burton'a özel mülkiyettedir ve 56 çalışanı bulunmaktadır. Book Systems, daha küçük kütüphanelerin karşılayabileceği ürünleri geliştirme ve destekleme konusunda köklü bir geçmişe sahip, kütüphane teknolojisi sektöründe bir öncüdür. Şirketin **Atrium ILS**'si öncelikli olarak okul, daha küçük halk ve akademik kütüphanelerde, ayrıca kilise ve cezaevi kütüphanelerinde uygulanmıştır. Son yıllarda, şirketin eski sistemi olan Concourse'u kullanan artan sayıda kütüphane, Atrium'a geçiş yapmayı tercih etmiştir. 2024'te 147 kütüphane Atrium'u seçti ve toplam kurulum sayısını 5.087'ye çıkardı. Bunlardan 3.465'i okul kütüphaneleri ve 1.036'sı küçük halk kütüphaneleridir. Book Systems kısa süre önce görsel ve akıcı bir kullanıcı deneyimine vurgu yapan bir katalog arayüzü olan **Atrium Gallery**'yi piyasaya sürdü. Şirket ayrıca, kütüphane personeli için dolaşım işlemlerini optimize etmek amacıyla yeni bir mobil uygulama olan **Stax**'in, satış noktası platformu Square ile entegre olacağını bildirdi.
- **LibraryWorld:** 1985'te mevcut CEO Norman Kline tarafından CASPR adıyla kurulmuştur. İşletme, çekirdek ürünü olan ve 2.700 kütüphanede kurulu olan tam web tabanlı ve uygun fiyatlı bir ILS sunmaktadır. LibraryWorld platformu, bir ILS'nin standart modüllerini içerir, ancak daha küçük kütüphanelerin ihtiyaçları için optimize edilmiştir. Geçen yıl, şirket arayüze geliştirmeler yaparak kullanıcılara alfabetik bir listeye alanlara göz atma veya terimleri arama yeteneği verdi. LibraryWorld'ün diğer ILS ürünü **WikiLibrary**, 2021'de daha düşük maliyetli bir seçenek olarak piyasaya sürüldü. Şu anda 122 kütüphane lokasyonunda kurulu. 2025'te LibraryWorld, genç patronların konulara göz atmasına yardımcı olmak için tasarlanmış eğlenceli grafiklere sahip yeni **Kids Catalog**'unu piyasaya sürmeyi planlıyor.

Geleceğe Bakış

Yapay zeka, özellikle üretken yapay zeka, eğitim, yayıncılık, sağlık ve sosyal medyada giderek yaygınlaşmaktadır. Kütüphane teknolojileri sektörünün bu teknolojiyi geliştirme ve entegre etme hızının tam gaz devam etmesini bekleyin.

Kütüphaneler, hangi teknolojilerin işlerini güçlendirebileceğini ve hangilerinin zarar verebileceğini dikkatlice değerlendirmek zorunda kalacaklardır. Zaten satıcılarla yakın işbirliği içinde çalışarak AI özellikli ürün ve hizmetlerin uygun sonuçlar verdiğinden emin olmaktadır. Daha önce hayal bile edilemeyen bir hız ve ölçekte tanımlayıcı meta verileri otomatik olarak oluşturma yeteneği çekici bir olasılıktır, ancak bu araçların doğru olması gerekmektedir.

On yıldan fazla bir süredir kütüphaneler, daha geniş bilgi ekosistemine bağlanmak için bağlantılı verilere yönelmiştir. Şimdi, bu çözüm AI tarafından yönlendirilen değişiklikler ve fırsatlarla karşılaştırıldığında soluk kalabilir. İleriye dönük olarak, işlevsel AI araçları sunacak teknik beceriye sahip kuruluşlar, kütüphane teknolojisi sektöründe rekabet avantajı elde edebilir. Şirketlerin arayüzlerinin ve yönetim sistemlerinin bir sonraki sürümlerini güçlendirmek için bileşenler ve hizmetler inşa etmeye veya satın almaya giderek daha fazla yatırım yapmasını bekleyin.

Bununla birlikte, tüm kütüphaneler ve patronlar, AI'nın bilgi dağıtımını şekillendirdiği ortamlara çekilmemektedir. Bazıları geleneksel platformların daha basit yaklaşımını tercih edebilir.

Ancak, en azından kısa vadede, siyasi iklim ve diğer toplumsal güçlerin kütüphane finansmanını etkilediğini ve genellikle koleksiyonlarda ve hizmetlerde değişiklikler empoze ettiğini düşünün. Kütüphane profesyonellerinin işlerini daha az kaynakla yapmalarına yardımcı olabilecek teknolojiler, her zamankinden daha fazla memnuniyetle karşılanabilir.

Rapor Hakkında Bilgi

2025 Kütüphane Sistemleri Raporu, 2024'te kütüphanelerin stratejik teknoloji ürünlerine yaptıkları devam eden yatırımları belgelemektedir. Kaynak yönetim ürünleri - özellikle entegre kütüphane sistemleri ve kütüphane hizmet platformları - ve kapsamlı keşif ürünleri sunan kâr amacı güden ve kâr amacı gütmeyen kuruluşları kapsamaktadır. İncelenen satıcılar, kuruluşları, satış performansları ve başarıların anlatısal açıklamaları hakkında ayrıntılar isteyen bir ankete yanıt vermişlerdir. Ek olarak başvuru kaynakları arasında basın bültenleri, haber makaleleri ve diğer halka açık bilgiler yer almaktadır. Kuruluşların çoğu, bildirilen istatistiklerde temsil edilen kütüphanelerin listelerini sağlamış, bu da daha ayrıntılı analiz ve doğrulama olanağı sunmuştur.